

úgy nyúl feléje, mintha alamizsna volna, hanem úgy, mint testvér ad a testvérenek: szívvel, meleg szeretettel, minden lealázó gondolat nélkül!

Lehetetlen meghatódottság nélkül elmondanom, mit látok még lelki szemeim előtt... Ott látom az elesett özvegy édesanyát, akit gyermekei unszolnak a kenyérszégésre s napok óta üres a ládafia... Látom az elhagyott, elaggott öregeket, akiknek minden vágya az öregkor megérdemelt pihenőjét keresi, s döbben ten kell ráébredniök, hogy a mindennapi kenyerük sincs biztosítva... Látom a kitaszított árvát, amint nagy szerénységében már kérni sem mer... És látom, igen, ma este ezt is látom: mint derül fel az özvegy édesanya tekintete a szeretet megnyilvánulására; látom az életük végét járó öregeket, akiknek életbarázdás arcát megaranyozza a mi szeretetünk reájuk sugárzó fénye; látom az inséges, szerény árvát, aki elfelejti most árvaságát s a mi kinyújtott kezünkben elvesztett Édesanyja áldott kezeit fedezi föl!

Köszöntöm, köszöntöm szívvel, szeretettel mélyen tisztelt magyar testvéreimet, akik lehetővé tették azt, hogy községünk elhagyott szegényeinek egy megelégedett estét, boldog napot szerezhettünk. Tudom, szent meggyőződése, hogy nincsen veszte az a nép, amelynek megnyílik még a szíve az elesettek iránt, tudunk adni szegénységünkéből a nálunk is rászorultabbaknak. Köszönöm mindazoknak nemes cselekedetét, akik letörülték a szenvedők és inségesek könnyeit gondos, meleg kezükkel, szeretetük melegével. Áldja meg az Isten mindazokat, akik — bár maguk sem rendelkeznek bőséges javakkal, — hallgatva szívük szavára, megosztották kis dolgaikat azokkal, akik ma itt általam mondanak nekik hálás köszönetet!

A munkácsi hősök sirjánál

Oh zengjed, bűgjad énekem:
Piros a hó a végeken.
Örök magyar sors, örök hőmsese:
A végbeli vitézek élete.

Egy magyarra hajdanán is,
Ellenségből jutott száz is;
Borát más itta, kenyerét más ette,
De más sohase halt meg helyette.

Végvár vagyunk, ha bent, ha kint...
Örök végvár, testvér, így tekintsd!
Ellenség volt s van száz annyi, mint magad,
De azért a magyar is volt és marad!

Ha keserű is kicsi kenyered,
 Ha kemény kő is hideg fekhelyed,
 De tiéd a föld, tiéd a vár,
 Nem vagy idegen, hontalan betyár.

Szeresd egymást, testvér, hősök sarja,
 S várad, amelynek kikezdett alja,
 Építsd, s a zsirodon hizott árulód,
 Ahová való, patkánylyukba fojtsd.

Oh, kihullt vér minden cseppje,
 Minden magyart ihless tetre...
 Se barát, se sógor, emeljen edzen
 E tudat, s tartson össze minden ellen!

Madácsy László.

Magyar katonák!

Felétek küldöm ifjú szívemet, —
 amerre lép a végtelen menet:
 hol dal harsan, — hol bakancsok alatt
 döng a föld és uj tavasz fakad;
 hol kinyitnak a hervadt violák —
 Katonák! Ó magyar katonák!

Felétek küldöm ifjú szívemet:
 Aranykalászos róna integet
 s benne bűg az estharang szava;
 lányok álma, csókja, sóhaja,
 kaszák pengése: új magyar világ —
 Katonák! Ó magyar katonák!

Felétek küldöm ifjú szívemet,
 Felétek száll a mult, mint üzenet,
 ha atyák korhadt, porló csontjai
 megindulnak zászlót bontani,
 hol szélben zúgnak a kárpáti fák!
 Katonák! Ó magyar katonák!

Vasvári István.